

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quoquis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. VII. Divini Francisci circa hæc mysteria singulare studium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](#)

men æstimare, temeritatem deplorare, delictum accusare, implorare Numen, lacrymabiles preces ad Imperatoris pedes decantare. Nec ipsis Flavianus ipsorum Praeful defuit, qui omnia agere, omnia tentare, proficisci ad Imperatorem, regare, nec cessare, precari & deprecari. Sed frustra & incasum omnia. Neque jam amplius interpellandus videbatur Imperator, qui totus in eo erat, ut atroci poenâ refractarios vindicaret. Hæsit h̄c Praeful successus, non hæsit consilium. Novum quid molitur, & feliciter. Solebant symphoniacæ ephebi ad epulas Cesaris accinere. Hos Flavianus aggreditur, demulcet, roget & obsecrat, ut Antiochenarum precum carmina ad mensam decenter. Nec illi ad preces surdi abnuunt. Itur ad epulas, discumbitur, cenatur. Eunt & pueri, & quo docti, canunt, & tam mites sensus Imperatori infillant, ut carchesum, quod fortè tenuit, irrigârit largis lacrymis. Et mox, Cedo, inquit, & veniam concedo Antiochenis. Simili voce videtur Numen hodie suam in nos benevolentiam exposuisse. Praelabuntur in Deum miselli homunciones, effigiem ipsius feedabant, gloriani illi debitam negabant. Et quam jure secutus fuisset ultra tergo? sed peperit bonus Deus, & cantores, quos nos debueramus, ipse misit, ad se quasi placandum, à quibus ad eo mitigatus est, ut, dum ipsi cantarent in aëre, ipse ploraret in stabulo. Atque hi sibi illi psalmes, qui gloriam, quam nos iveramus eruptum, regi suo restituunt. Gloria, canunt, in alijus in Deo. Bene Gloria, & soli Deo. Ignorant enim, ut recte Seneca, homines glorie cupi, quid illa sit, aut quem admodum petenda. Sed quid, & suavissimi choragi, quid hominibus fieri, an bellum iis expectandum ab eo, quem bello lacesciverunt? an vero pax, an venia speranda est? Vt rē est. Et in terra, inquit, pax hominibus bona voluntatis. O dulces, o solum audiendos concentus! & tales choraulas aula superiorum alit. Et haec illa est mūsa cantileiarum, melleis alis prædicta, hi illi regis recens nati tibicinae, qui non boum nervos, non ovium intestina, non mortuam buxum digitis sollicitarunt, sed neque pecciderunt, neque magadent, neque tibiam spirito animarunt, cælestium tamē modulorum delinimentis mundum universum refocillarunt.

§. VI. Quid denum celestis Angelorum musica nos doceat.

Diversos animi affectus, si Cassiodoro credimus, induunt cantores. Et Dorius quidē ad castitatem & prudentiam, Phrygius ad pugnas movet & certamina. Æolius animi tempestates lenitat, Lydius curarum procellas dissipat, Iafus mefitis veterum excitat. Sed quid ad divinam haec modulatioiem seu Æolium simplex, seu Asianum varium, seu Lydium querulun, seu Dorium religiosum, seu Phrygium bellicosum? Nuga merissimæ, & puerile crepitaculum, omnis humana harmonia cum cælesti collata. Neque miror ego Tyrtaeum Lacedæmonum ducem, qui militem suum moduloru gravitatem concitum in Messenios immisit & vicit, neque Timotheum Milesium, qui Alexandrum Macedonem Palladio carmine arma sumere, eodemque eadem deponere coegit; neque Angarem, qui ad Aphyagis cōvivium Cyri adventum divinavit; neque Terpandrum Lesbium, qui disjunctos Lacohum animos cantu conjunxit. Felices hi quidem ad chorom cīcadæ, sed ad superos illos fidicines nihil. Verum, sunt, puto, imò esse scio, qui cum Antæo Scytarum rege malunt audire hinnientem equum, quām Ismeaniam cantantē. Sunt, inquam, quibus gratius est tñnens voluptatulæ, aut pecuniolæ, aut mulierculæ, aut gloriolæ cymbalum, quām cantans cælū. Ah! umbras

Afectum & somnia, & multa luxam brevi ævo, & sepe cum pueris ob mellita crustula, gravissimè stomachamur. Attollenda mens est, suplicienda sidera, despicienda terra. Et quæ hæc echencis tenet? En natu est dux ille, qui cali præclusas sedes referet. Sed Dō pauquā nobis & ipsi disparē sensus? illi pauperies, nobis opes placeat: ille infima, nos affectamus summa, volunt ille contineat, abiciat, cakari; & nos progenies è putri luto suspici, prædicari, adorari volvamus: illius pertusi panniculi luxum omnē condement, at nostra multititia nebulaque lineaæ & rasa galba luxum omnem commendant. Tugurioli laterbras elegit orbis architectus, at nostrum supercilium vix aurea Neronis domo capiatur. Et quales ille vernas aluit, & quām nos clientum centuriis gaudeamus? quām ille voluptatem omnem procul esse possit, & quām nos illam recipimus aido amplexu? Heu nimis in diversum abimus! redendum tandem est, & vel à gramineis illis cunis discendum, odisse mores Deo inimicos. Reclite quidem ad Lucilium Seneca, Cogita, inquit, Deos, cum propitiū essent, sc̄iles fuisse. Sed rectius ego: Cogita Deum, cum lumine propitiū es fet, hominem fuisse, & hominum postremissimum, imò infra hominem ad pecudes abiectum. Quamvis nullus reguit tales Philomelas umquam habuerit ad superbissimam mensam, qualis hic noster ad vilissimas cunas. Atque utinam hos cantores æmulemur. Sed nos cum Nerone potius Nauplii mala bene canimus, nostra bona male disponimus. Erratum & exorbitatū fatis est, in viam tandem revertamur, & pacem ultrō oblatam, ultrō amplectamur. Sed tum deum vētam cum hominibus, imò nobiscum ipsi pacē habebimus, quando cum vitiis nobis bellum erit.

§. VII. Divini Francisci circa hæc mysteria singulare studium.

Foc bellum assidue gessit Franciscus Assisiensis familiæ tam amplæ beatissimus parens. Qui maximo semper affectu ferebatur in Christum Natum, & Angelos Christi Nati musicos. Insigne habuit ea res ad iunctum. Triennio antequam vir sanctus natura concederet, ut pueri Iesu & Nati memoriam, quantâ posset veneratione, instauraret, ad castrum Græci rem oculis subjecere instituit. Atque ut nemo leviter vel temere quid factum suspicaretur, à summo Pontifice ad id instituti veniam rogavit. Eā obtentā, ligneum præsepe strui, stipulas & fanum congeri, alicellum & buculum eō duci voluit. Ad rude hoc & paupertinum, sed piū spectaculum magna hominum multitudo confluxit. Personabat silva latifolis vocibus, frequentabatur copiosis luminibus. Stabat vir Dei pietate ac sensu plenus, lachrymis infusus, cælesti gaudio delibutus, & sub re divina Evangelium decantabat. Vt autem non oculis solum populi, sed & auribus tanti mystérii dulcedo infillaretur, Franciscus de Nascente Christo Regge patiperri-
S. Bonaventura, in vita S. Francisci
mo verba fecit admirando animi ardore. Observatum est, non alio fere nomine Infantem divinissimum à Francisco compellari solitum, quām quod ei affectus suavior dictabat, Puerum de Bethlehē. Addit Bonaventura, qui haec memorat, virum nobilem, honesti & veri amantem, Ioanm de Græcio immistum plebi adfuisse, qui fibi vīsus sit videre formosissimum infantem medio præsepi dormientem, quem Franciscus videatur velle excitare. Ita ille, quem dixi, testis sinceræ fidei refert.

Nimirum bonus Deus vocatu facillimus, Vbi sunt Marsh. c. 18. duo, inquit, vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in vers. 20. medio eorum. Amat bonitas imensa consortium humanum, si illud omnes divinum. Appropinquemus Deo, Iac. c. 4. v. 8. & appropinquabit nobis.